

PESTPROTOCOL

Eben-Haëzerschool Ottoland

Pesten op school

Hoe gaan wij er mee om?

Pesten komt helaas op iedere school voor, ook bij ons. Het is een probleem dat wij onder ogen zien en op onze school serieus aan willen pakken. Daar zijn wel enkele voorwaarden aan verbonden.

VOORWAARDEN

- a. Pesten moet als probleem worden gezien door alle direct betrokken partijen: leerlingen (gepeste kinderen, pesters en de zwijgende groep), leerkrachten en de ouders/verzorgers
- b. De school moet proberen pestproblemen te voorkomen. Los van het feit of pesten wel of niet aan de orde is, moet het onderwerp pesten met de kinderen bespreekbaar worden gemaakt, waarna met hen regels worden vastgesteld.
- c. Als pesten optreedt, moeten leerkrachten (i.s.m. de ouders) dat kunnen signaleren en duidelijk stelling nemen.
- d. Wanneer pesten ondanks alle inspanningen toch weer de kop op steekt, moet de school beschikken over een directe aanpak.
- e. Wanneer het probleem niet op de juiste wijze wordt aangepakt of de aanpak niet het gewenste resultaat oplevert dan is de inschakeling van een vertrouwenspersoon nodig. Deze kan het probleem onderzoeken, deskundigen raadplegen en het bevoegd gezag adviseren.
- f. Op onze school is een vertrouwenspersoon aangesteld.

HET PROBLEEM DAT PESTEN HEET

- ❖ De piek van het pesten ligt tussen 10 – 14 jaar, maar ook in lagere groepen wordt er gepest.
- ❖ Het is goed om het probleem regelmatig aan de orde te stellen, zodat het preventief kan werken.

HOE WILLEN WE DAAR MEE OMGAAN?

- ❖ Op school willen we regelmatig een onderwerp aan de orde stellen. We denken daarbij aan de SEO-lessen en de kringgesprekken.
- ❖ Onderwerpen als veiligheid, omgaan met elkaar, rollen in een groep, aanpak van ruzies e.d. kunnen aan de orde komen.
- ❖ Ook denkbaar zijn: spreekbeurten, rollenspelen, groepsopdrachten en regels met elkaar afspreken over omgaan met elkaar.
- ❖ Het voorbeeld van leerkrachten en ouders is van groot belang. Er zal minder gepest worden in een klimaat waar duidelijkheid heerst over de omgaan met elkaar, waar verschillen worden aanvaard en waar ruzies niet met geweld worden opgelost, maar uitgesproken. Agressief gedrag van leerkrachten, ouders en leerlingen wordt niet geaccepteerd. Leerkrachten zullen duidelijk stelling nemen tegen dergelijk gedrag.

- ❖ Een effectieve methode om pesten te stoppen of binnen de perken te houden, is het afspreken van regels voor leerlingen.

Signalen van pesterijen kunnen zijn:

- altijd een bijnaam, nooit bij de eigen naam noemen
- zogenaamde leuke opmerkingen maken over een klasgenoot
- een klasgenoot voortdurend ergens de schuld van geven
- briefjes doorgeven
- beledigen
- opmerkingen maken over kleding
- isoleren
- buiten school opwachten, slaan of schoppen
- op weg naar huis achterna rijden
- naar het huis van het slachtoffer gaan
- bezittingen afpakken
- schelden of schreeuwen tegen het slachtoffer

REGEL 1

Een belangrijke stelregel is dat het inschakelen van de leerkracht niet wordt opgevat als klikken. Vanaf groep 1 brengen we de kinderen bij: *Je mag niet klikken, maar als je wordt gepest of als je ruzie met een ander hebt en je komt er zelf niet uit dan mag je hulp aan de leerkracht vragen. Dit vinden wij geen klikken.*

REGEL 2

Een tweede stelregel is dat een medeleerling ook de verantwoordelijkheid heeft om een pestprobleem bij de leerkracht aan te kaarten. Alle leerlingen zijn immers verantwoordelijk voor een goede sfeer in de groep.

REGEL 3

School en gezin halen voordeel uit een goede samenwerking en communicatie. Dit neemt niet weg dat iedere partij moet waken over haar eigen grenzen. Het is niet de bedoeling dat ouders naar school komen om eigenhandig een probleem voor hun kind op te komen lossen. Bij problemen als pesten zullen directie en leerkrachten hun verantwoordelijkheid nemen en zonedig overleg voeren met ouders. De inbreng van ouders blijft beperkt tot het aanreiken van informatie, tot het geven van suggesties en tot het ondersteunen van de aanpak van de school.

REGELS DIE GELDEN IN ALLE GROEPEN

1	Doe niets bij een ander kind, wat jezelf ook niet prettig zou vinden.
2	Kom niet aan een ander als de ander dat niet wil.
3	Niet aan de spullen van een ander zitten.
4	Uitlachen, roddelen of kinderen buitensluiten vinden we niet goed.
5	Als je kwaad bent, ga je niet slaan, schoppen of krabben (je blijft van een ander af!) Probeer het met praten op te lossen. Ga anders naar je juf/meester.
6	Als er iets gebeurt dat je niet prettig of gevaarlijk vindt, moet je dat aan je juf/meester vertellen. Dit is geen klikken.
7	We noemen elkaar bij de voornaam en gebruiken geen scheldwoorden.
8	Luisteren naar elkaar.
9	Vertel het aan je juf/meester wanneer je wordt gepest.
10	Blijft de pester doorgaan dan ga naar dat aan je juf/meester vertellen.
11	Als je wordt gepest, moet je dat niet geheim houden. Praat er thuis over.
12	Iemand niet op het uiterlijk beoordelen.
13	Opzettelijk iemand pijn doen, opwachten buiten school, achterna zitten om te pesten is beslist niet toegestaan.
14	Nieuwe kinderen willen we goed ontvangen en opvangen. Zij zijn welkom op onze school.
15	Probeer zelf een ruzie met praten op te lossen. Na het uitpraten kun je ook vergeven en vergeten.

DEZE REGELS GELDEN OP SCHOOL EN DAARBUITEN!!

EXTRA

- ❖ Kinderen mogen in hun eigen groep de vastgestelde **schoolregels** aanvullen in overleg met hun leerkracht.
- ❖ Deze aanvulling wordt door en met de groep opgesteld. Dit zijn dan de **groepsregels**.
- ❖ Zowel **schoolregels** als **groepsregels** hangen zichtbaar in het lokaal.

WE BIEDEN DEZE REGELS AAN IN IEDERE GROEP. DE REGEL VAN DE MAAND HANGT GOED ZICHTBAAR OP IN HET LOKAAL EN IN DE GANG VAN DE SCHOOL.

AANPAK VAN RUZIES EN PESTGEDRAG IN 4 STAPPEN

Als leerlingen ruzie met elkaar hebben en/of elkaar pesten proberen zij en wij:

- STAP 1 Er eerst zelf (samen) uit te komen
- STAP 2 Op het moment dat een van de leerlingen er niet uitkomt, dus het onderspit delft of de verliezer/zondebok wordt, heeft deze het recht en de plicht het probleem voor te leggen aan de juf/meester.
- STAP 3 De leerkracht brengt de partijen bij elkaar voor een verhelderingsgesprek en probeert samen met hen de ruzie of pesterijen op te lossen en afspraken te maken.
Bij herhaling van pesterijen/ruzies tussen dezelfde leerlingen volgen sancties.
- STAP 4 Bij herhaaldelijk ruzie-/pestgedrag neemt de juf/meester duidelijk stelling en houdt een bestraffend gesprek met de leerling die ruzie/pest maakt. De fases van bestraffing treden in werking.
Ook wordt de naam van de ruziemaker/pester in de map genoteerd.
Bij iedere melding in de map omschrijft de leerkracht de toedracht. Bij de derde melding in de map worden de ouders ingelicht van het ruzie-/pestgedrag.
Juf/meester en ouders proberen in goed overleg samen te werken aan een bevredigende oplossing.

De juf/meester biedt altijd hulp aan de gepeste en begeleidt de pester, indien nodig i.o.m. de ouders of externe deskundigen.

CONSEQUENTIES

De leerkracht heeft het idee dat er sprake is van onderhuids pesten:

- ❖ De leerkracht stelt een algemeen probleem aan de orde om op deze wijze bij het probleem in de klas te komen.

De leerkracht ziet dat een leerling wordt gepest of het pesten wordt gemeld:

- ❖ De leerkracht neemt een duidelijk stelling in. Straf is opgebouwd in 5 fases, afhankelijk hoelang de pester door blijft gaan.

FASE 1

- * Eén of meerder pauzes binnen blijven.
- * Nablijven tot andere kinderen naar huis zijn.
- * Een stelopdracht over de toedracht of de rol in het probleem.
- * Gesprek, bewustwording voor wat bij het gepeste kind wordt gedaan.
- * Afspraken maken met de pester over gedragsveranderingen. Naleving hiervan komt elke week in een kort gesprek aan de orde.

FASE 2

- * Gesprek met de ouders. Het voorgaande heeft dan onvoldoende opgeleverd. De medewerking van de ouders wordt nadrukkelijk gevraagd om een eind aan het probleem te maken. De leerkracht heeft alle activiteiten vastgelegd in de map en de school heeft al het mogelijk gedaan om een eind te maken aan het pestprobleem.

FASE 3

- * Bij aanhoudend pestgedrag kan deskundige hulp worden ingeschakeld, zoals de Ambulant begeleider, de schoolarts of School Maatschappelijk Werk.

FASE 4

- * Bij aanhoudend pestgedrag kan er voor gekozen worden om een leerling tijdelijk in een andere groep te plaatsen binnen de school. Ook het tijdelijk plaatsen op een andere school behoort tot de mogelijkheden.

FASE 5

- * In extreme gevallen kan een leerling geschorst of verwijderd worden.

BEGELEIDING VAN DE GEPESTE LEERLING

- ❖ Medeleven tonen en luisteren en vragen. Hoe en door wie wordt gepest?
- ❖ Nagaan hoe de leerling zelf reageert. Wat doet hij voor tijdens en na het pesten?
- ❖ Huilen of boos worden is een reactie die een pester wil uitlokken. De leerling in laten zien dat je ook anders kunt reageren.
- ❖ Zoeken en oefenen van een andere reactie. Zonder je niet af!
- ❖ Het gepeste kind in laten zien, waarom een kind pest.
- ❖ Nagaan welke oplossing het kind zelf wil.
- ❖ Sterke kanten van de leerling benadrukken.
- ❖ Belonen als de leerling zich anders op stelt.
- ❖ Praten met de ouders van de gepeste leerling en de ouders van de pester.
- ❖ Het gepeste kind niet overbeschermen, zoals naar school brengen, de pesters de waarheid zeggen. Het gepeste kind komt dan in een uitzonderingspositie, waardoor het pesten kan toenemen.

BEGELEIDING VAN DE PESTER

- ❖ Praten. Zoeken naar de reden van het pesten (baas willen zijn, jaloezie, verveling, buiten gesloten voelen).
- ❖ Laten inzien wat het effect is van het gedrag voor de gepeste.
- ❖ Excuses aan laten bieden.
- ❖ In laten zien welke sterke kanten de gepeste heeft.
- ❖ Pesten is verboden in en om de school. Wij houden ons aan deze afspraak. Straffen als het kind zich niet aan de afspraak houdt, belonen als het kind wel de afspraken na komt.
- ❖ Kind leren niet meteen kwaad te reageren. Leer je beheersen. Een andere manier van gedrag aanleren.
- ❖ Contact tussen ouders en school. Elkaar informeren en overleggen. Inleven in het kind. Wat is de oorzaak van het pesten?
- ❖ Zoeken van een sport of club. Daar kan het kind ervaren, dat contacten met andere kinderen ook leuk kunnen zijn.
- ❖ Inschakelen van hulp. Sociale vaardigheidstrainingen. Jeugdgezondheidszorg. Huisarts, GGD.

OORZAKEN VAN PESTGEDRAG KUNNEN ZIJN:

- ❖ Een problematische thuissituatie.
- ❖ Voortdurend gevoel van anonimiteit (buitengesloten voelen).
- ❖ Voortdurend in een niet-passende rol worden gedrukt.
- ❖ Voortdurend met elkaar de competitie aan gaan.
- ❖ Een voortdurende strijd om macht in de klas of in de buurt.

ADVIEZEN AAN DE OUDERS VAN ONZE SCHOOL

Ouders van gepeste kinderen:

- a. Houd de communicatie met uw kind open. Blijf in gesprek.
- b. Als pesten niet op school gebeurt maar in de buurt, probeer contact op te nemen met de ouders van de pester om het probleem te bespreken.
- c. Pesten op school kunt u het beste direct met de leerkracht bespreken.
- d. Door positieve stimulering kan het zelfrespect vergroot worden of weer terug komen.
- e. Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport.
- f. Steun uw kind in het idee dat er een einde aan het pesten komt.

Ouders van pesters:

- a. Neem het probleem van uw kind serieus.
- b. Raak niet in paniek. Elk kind loopt kans om pester te worden.
- c. Probeer achter de mogelijke oorzaken te komen.
- d. Maar uw kind gevoelig voor wat het anderen aandoet.
- e. Besteed extra aandacht aan uw kind.
- f. Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport.
- g. Corrigeer ongewenst gedrag en benoem het goede gedrag van uw kind.
- h. Maak uw kind duidelijk dat u achter de beslissing van school staat.

Alle andere ouders:

- a. Neem de ouders van het gepeste kind serieus.
- b. Stimuleer uw kind om op een goede manier met andere kinderen om te gaan.
- c. Corrigeer uw kind bij ongewenst gedrag en stimuleer goed gedrag.
- d. Geef zelf het goede voorbeeld.
- e. Leer uw kind voor anderen op te komen.
- f. Leer uw kind voor zichzelf op te komen.

DOEL VAN DIT PESTPROTOCOL

Alle kinderen mogen zich in hun basisschoolperiode veilig voelen, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen.

Door regels en afspraken zichtbaar te maken kunnen kinderen en volwassenen, als er zich ongewenste situaties voordoen, elkaar aanspreken op deze regels en afspraken.

Door elkaar te steunen en wederzijds respect te tonen, stellen we alle kinderen in de gelegenheid om met veel plezier naar school te gaan!

Leerkrachten en ouders uit de ouderraad en de medezeggenschapsraad en het bestuur onderschrijven gezamenlijk dit PESTPROTOCOL.